

MEMORIA XUSTIFICATIVA

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE FACENDA E ADMINISTRACIÓN PÚBLICA, A CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E VIVENDA, A FUNDACIÓN REDE DE INNOVACIÓN AROUSA (RIA) E O COLEXIO OFICIAL DE ARQUITECTOS DE GALICIA PARA O DESENVOLVEMENTO DUN PROCESO DE PARTICIPACIÓN DE AXENTES INTERESADOS E A DEFINIÇÃO DE ESTRATEXIAS, LIÑAS DE ACCIÓN E FORMATOS DE APLICACIÓN DE POLÍTICAS PÚBLICAS EN MATERIA DE ORDENACIÓN DO TERRITORIO E PLANIFICACIÓN ESTRATÉXICA INTEGRADA

1.- Competencia

A Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, en virtude do Decreto 58/2022, do 15 de maio, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia (DOG núm. 94 do 16 de maio) e ao abeiro do disposto no artigo 13 do Decreto 42/2019, do 28 de marzo (DOG núm. 79 do 25 de abril), polo que se establece a estrutura orgánica da consellería, modificado polo Decreto 36/2022, do 10 de marzo (DOG núm.47 do 23 de marzo), ten atribuídas competencias específicas en materia de urbanismo que exerce a Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo, entre as que se atopan:

a) A materialización e posta en práctica da política territorial e de utilización racional do solo coa finalidade de favorecer o desenvolvemento equilibrado e sustentable do territorio; contribuír a elevar a calidade de vida e a cohesión social da poboación e protexer e potenciar o patrimonio natural e cultural, sen prexuízo das competencias atribuídas a outros órganos.

m) A realización de actuacións de mellora de contornas urbanas, de accesibilidade e supresión de barreiras arquitectónicas e de equipamentos públicos que teñan por finalidade a revitalización do territorio e o reequilibrio territorial.

2.- Antecedentes

O Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030, aprobado por Consello da Xunta do 10 de marzo de 2022, artéllase en torno a cinco eixes transversais, sendo o cuarto deles, cun importante contido social, a cohesión social e territorial: Galicia é un espazo continuo rural urbano, que debe manter certos equilibrios. Por iso, cómpre velar por un desenvolvemento equilibrado de todos os territorios da comunidade autónoma, velando polos que precisan axuda para achegarse aos estándares de benestar que

garantan un nivel de vida aceptable a todos os galegos independentemente do lugar onde queiran fixar a súa residencia.

Os obxectivos do Plan Estratéxico perseguiranse en consonancia co obxectivo de promover o desenvolvemento sostible establecido no artigo 11 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea (TFUE), nos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable das Nacións Unidas (Axenda 2030), o Acordo de París (2015), o Pacto Verde Europeo (2019) e o principio de «non causar un dano significativo» (en inglés “Do No Significant Harm” - DNSH), no marco do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia.

A Axenda 2030 para o Desenvolvemento Sostible, asinada na ONU no ano 2015, representa o compromiso internacional para facer fronte aos retos sociais, económicos e medioambientais da globalización, poñendo no centro ás persoas, o planeta, a prosperidade e a paz. A Axenda define 17 obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS), que cobren todas as políticas públicas domésticas, a acción exterior e a cooperación para o desenvolvemento, destacando entre eles os seguintes:

ODS 3 “Garantizar una vida sana y promover el bienestar en todas las edades”.

ODS 9 “Construir infraestructuras resilientes, promover la industrialización sostenible y fomentar la innovación”.

ODS 11 “Lograr que las ciudades sean más inclusivas, seguras, resilientes y sostenibles”.

ODS 13 “Adoptar medidas urgentes para combatir el cambio climático y sus efectos”.

A Xunta de Galicia, en liña e comprometida cos obxectivos fixados por directrices internacionais de desenvolvemento sostible como a Axenda 2030 de Desenvolvemento Sostible da ONU, o Pacto Verde Europeo da UE, ou a Axenda Urbana Española, considera de utilidade pública promover unha investigación cara a unha axenda territorial de Galicia que, considerando a singularidade de condicións territoriais de Galicia, propoña criterios comúns para desenvolver no futuro documentos de planificación estratéxica adaptados ao contexto autonómico, que poidan ser utilizados polas distintas administracións públicas con competencias na ordenación e planificación do territorio ou con competencias que supoñan un impacto nas contornas urbanas e rurais.

O convenio de colaboración subscrito no ano 2022 pola Consellería de Facenda e Administración Pública, a Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, a Fundación RIA e o Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia sobre as condicións actuais das iniciativas públicas en Galicia en materia de planificación, conservación e ordenación territorial nos ámbitos urbano e rural, co obxectivo de realizar propostas de futuro para unha planificación sostible en Galicia, permitiu poñer en marcha un proceso de reflexión colectivo sobre o futuro de Galicia que fixese partícipes a axentes

públicos e privados para xerar un marco común para a toma de decisións.

A investigación desenvolvida polo equipo da Fundación RIA, contando coa participación de diferentes departamentos das administracións públicas, abordou diferentes cuestións relacionadas coas axendas para o desenvolvemento sostible internacionais, nacionais e rexionais; as estruturas administrativas das administracións públicas; os instrumentos para a planificación e ordenación territoriais ou a avaliación destes instrumentos.

O coñecemento existente sobre estes temas incorporouse a través da participación dun comité experto designado e coordinado pola Fundación RIA co apoio do COAG. Os 17 membros deste comité, con dilatada traxectoria investigadora e profesional, contribuíron ao proceso a través da elaboración de informes de recomendacións nos que cada experto definiu os retos e prioridades aos que se enfronta actualmente Galicia e elaborou unha serie de propostas estratéxicas que poden servir para o deseño de instrumentos e políticas concretas. As formulacións dos expertos compartíronse nunha serie de mesas de debate, que buscaron o encontro e intercambio de puntos de vista desde cada área de coñecemento. Así mesmo, outras personalidades da sociedade civil, representantes de organizacións sectoriais, profesionais ou administracións, participaron nas mesas para achegar outras perspectivas próximas á realidade.

O procesado dos informes de recomendacións, combinado coas reflexións expostas nas mesas de debate, permitiu identificar un conxunto de ideas principais e puntos de consenso entre os diferentes membros do comité experto.

A modo de conclusión do proceso de investigación e integración de coñecemento externo, establecéronse doce principios estratéxicos básicos ordenados ao redor de tres grandes grupos temáticos. Estes principios conforman a estrutura dun documento base que guiará posteriores fases de traballo.

A Xunta de Galicia considera que a Fundación Rede Innovación Arousa (RIA), co apoio e a colaboración do COAG, aporta valores engadidos que determinan a singularidade deste proxecto investigador, pola súa natureza sen ánimo de lucro e fins fundacionais recollidos nos seus estatutos; por aportar un amplo coñecemento do contexto galego e experiencia en campos diversos relacionados coa ordenación do territorio, economía ambiental, urbanismo, arquitectura e patrimonio; pola utilización de metodoloxías de análise, planificación estratéxica, participación e comunicación pública; pola proxección pública nacional e internacional da entidade e do seu padroado; pola capacidade de servir de nexo de unión e mediación entre entidades públicas e privadas; e pola vocación de poñer a disposición das administracións públicas e a sociedade a súa actividade investigadora.

3.- Finalidade

Tendo en conta o anterior e con base no principio de coordinación administrativa e unidade de acción que debe presidir a actuación dos órganos administrativos da Xunta de Galicia, e dado o interese común e obxectivos coincidentes, tense previsto formalizar o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende a data de sinatura do convenio ata o 31 de decembro de 2024.

4.- Obxecto

O obxecto do convenio é establecer o marco da colaboración entre as entidades asinantes para o desenvolvemento pola Fundación RIA, coa colaboración do COAG, dun proceso de participación de axentes interesados e a definición de estratexias, liñas de acción e formatos de aplicación de políticas públicas en materia de ordenación do territorio e planificación estratéxica integrada.

5.- Fundamentos do instrumento convencional

Considérase de utilidade pública a necesidade de promover unha investigación cara a unha axenda territorial de Galicia que, considerando a singularidade de condicións territoriais de Galicia, propoña criterios comúns para desenvolver no futuro documentos de planificación estratéxica adaptados ao contexto autonómico, que poidan ser utilizados polas distintas administracións públicas con competencias na ordenación e planificación do territorio ou con competencias que supoñan un impacto nas contornas urbanas e rurais.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público.

Para a tramitación do convenio, tense observado o cumprimento dos requisitos establecidos na Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público.

Santiago de Compostela, na data da sinatura (documento asinado dixitalmente) María Encarnación Rivas Díaz, Directora Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo

